

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 292/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených základných práv uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 19/2007 z 8. apríla 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. T. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 30. júna 2008 doručené podanie M. T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „*Sťažnosť proti odmietnutiu dovolania K sp. zn. NO-IT 50/2003 Najvyšším súdom Sloven. republiky*“. Sťažovateľ sa domáha „*o zrušenie rozsudku prvo a druhostupňového súdu v Žiline č. k. NO-IT 50/2003 kde bol porušený zákon v ustanoveniach § 224 ods. 1, 2 a § 208 TZ § 12 znení účinnom do 31. 12. 2005 v neprospech odsúdeného*“.

Z podania sťažovateľa a vyžiadaného súdneho spisu Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 50/2003 ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. NO-1 T/50/2003-397 zo 17. augusta 2005 uznaný za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví a trestného činu neposkytnutia pomoci podľa § 224 ods. 1 a 2 a § 208 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (zákon č. 140/1961 Zb.) v znení neskorších predpisov („ďalej len „Trestný zákon“) a odsúdený na úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov a trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 5 rokov. Sťažovateľ sa proti prvostupňovému rozsudku odvolal, o odvolaní rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 2 To 17/2006-429 z 30. augusta 2006 tak, že ho zamietol.

Proti označenému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 4 Tdo 19/2007 z 8. apríla 2008 tak, že ho odmietol.

Sťažovateľ vo svojom podaní tvrdí, že *„sa cítim nevinný a takého trestného činu som sa ani nedopustil“*, pričom namieta predovšetkým nedostatky pri zisťovaní skutkového stavu zo strany okresného súdu a krajského súdu poukazujúc na nehodnovnosť výpovede svedkyne E. K. v nadväznosti na závery znaleckého dokazovania, z ktorého malo vyplynúť, že svedkyňa *„trpí organickým psychosyndrónom s poruchami vnímania, pozornosti, pamäti a znížením intelektu a depresívnou poruchou osobnosti“*. Sťažovateľ tiež poukazuje na to, že konajúce súdy sa *„nezaoberali otázkou môjho duševného stavu a tým aj otázkou príčetnosti s poukazom na ustanovenie § 12 TZ“*, pričom podľa neho *„Aj samotný uložený trest bol v rozpore s príslušnými ustanoveniami záväznými pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu v zmysle a to § 31 ods. 1 TZ stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť aj vzhľadom na moju osobu...“*.

Vo vzťahu k rozhodnutiu dovolacieho súdu sťažovateľ uvádza, že *„Najvyšší súd Slovenskej republiky mojej žiadosti nevyhovel, nakoľko on neskúma dôkazy: správnosť a úplnosť zistenia skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.“*

Podanie sťažovateľa podľa obsahu ústavný súd vyhodnotil ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených práv označeným uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu.

Keďže podanie sťažovateľa v predložennom zložení neobsahovalo náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd v prípise zo 4. augusta 2008 sťažovateľa poučil, aké náležitosti má sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy obsahovať, a zároveň ho upozornil, že ak v lehote 10 dní od doručenia uvedeného prípisu svoje podanie nedoplní, môže ho ústavný súd odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na prípis ústavného súdu sťažovateľ reagoval podaním doručeným 12. augusta 2008, v ktorom požiadal *„o menšie omeškanie na zabezpečenie potrebných dôkazov a iných dokladov ako aj informovať pani advokátku JUDr. V. K. o zaslanie mojich dôkazov, ktoré sú nevyhnutné potrebné pre spravodlivé rozhodnutie v môj prospech“*. Následne sťažovateľ doručil ústavnému súdu 27. augusta 2008 žiadosť o ustanovenie advokáta na konanie pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

V súvislosti so svojím postavením ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Z uvedených právnych názorov vychádzal ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich bližšie neoznačených základných práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 19/2007 z 8. apríla 2008. Označeným uznesením najvyšší súd rozhodol o dovolaní sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu č. k. 2 To 17/2006-429 z 30. augusta tak, že ho odmietol.

Podľa zistenia ústavného súdu námietky, ktoré sťažovateľ uplatnil v dovolaní, sú v zásade totožné s námietkami, ktoré uplatnil aj v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu (nehodnovernosť svedkyne E. K., nezaobranie sa otázkou príčetnosti sťažovateľa, neprímeranosť uloženého trestu).

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia po zhrnutí dôvodov dovolania podaného sťažovateľom na základe dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v jeho relevantnej časti okrem iného uviedol:

„Podľa § 371 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Z podaného dovolania je zrejmé, že obvinený namietal výlučne nesprávnosť skutkových záverov súdov oboch stupňov a tiež hodnotenie vykonaných dôkazov z pohľadu ustanovenia § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. (zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov).

Z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. vyplýva, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný v danom prípade posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch súdov v pôvodnom konaní a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov.

Vo vzťahu k dovolacej námietke o nesprávnosti právnej kvalifikácie posudzovaných skutkov, Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že ich právne posúdenie v rozsudku súdu prvého stupňa je správne. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže

skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

V posudzovanom prípade skutky právoplatne ustálené v tzv. skutkových vetách výrokovej časti rozsudku okresného súdu (v bodoch 1/a 2/) obsahujú všetky zákonné znaky trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (skutok v bode 1/ rozsudku) a trestného činu neposkytnutia pomoci podľa § 208 Tr. zák. (skutok v bode 2/ rozsudku).

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu nezistil ani nesprávne použitie iných hmotnoprávných ustanovení predpokladaných ustanovením § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., hoci chyby tohto charakteru dovolateľ ani nenamietal.

Vo vzťahu k argumentácii dovolateľa o možnej nepričetnosti obvineného v čase spáchania predmetných skutkov poukazujúc na znalecký posudok, ktorý nebol vykonaný v predmetnom trestnom konaní a súdom oboch súdov v čase ich rozhodovania ani známy, je potrebné konštatovať, že nové skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme možno aj po právoplatnom skončení trestného stíhania síce uplatniť, avšak iným mimoriadnym opravným prostriedkom ako je dovolanie.“

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a po oboznámení sa so spisovou dokumentáciou týkajúcou sa trestnej veci sťažovateľa, ktorú si za týmto účelom vyžiadal od okresného súdu, konštatoval, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení vysporiadal so všetkými námietkami, ktoré sťažovateľ uplatnil v dovolaní, pričom závery, na ktorých je založené, sú ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnené, nie sú arbitrárne, a preto podľa názoru ústavného súdu ani nesignalizujú, že ním mohlo dôjsť k porušeniu ústavou garantovaných práv a slobôd sťažovateľa.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu

základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že dôvody, na ktorých je založené napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, nenaznačujú možnosť porušenia žiadneho ústavou chráneného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorého by bolo možné posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, a preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom a nebolo ani potrebné vyzývať ho na odstránenie nedostatkov jeho sťažnosti, ktorá v predložennom znení neobsahovala všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008